Talousarvio vuodelle 2027

Yhteinen kirkkoneuvosto 23.9.2026 § 151

Esittelijä — Hallinto- ja talousjohtaja Timo Laakso

Esittely

Seurakuntayhtymän talousarvioesitys 2027
Talousarvio esitetään pääluokittain. Pääluokka on valtuustoon nähden sitova taso poikkeuksena seurakunnat, joilla on oma aikaisemmin vahvistettu määrärahansa.

Vuoden 2027 seurakuntayhtymän tilikauden tulos on talousarvioesityksessä 2,4 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Talousarviossa toimintatuottoja on arvioitu 12,7 miljoonaa euroa, kuluvan vuoden talousarvioon nähden nousua on 12,4 % ja vuoden 2025 tilinpäätöksen toteumaan nähden toimintatuotot ovat 1,9 % (252t euroa) pienemmät. Maksutuottoja ja vuokratuottoja on arvioitu saatavan enemmän kuin tänä vuonna. Maksutuotoissa on nousua 11,9 % ja vuokratuotoissa 8,1 %. Hautaustoimipalveluissa on maksutuottoja tarkistettu valtionrahoituksen vähenemisen ja siihen liittyvän Kirkkohallituksen ohjeistuksen mukaisesti.

Toimintakuluja on arvioitu 48,2 miljoonaa euroa, jossa kuluvan vuoden talousarvioon verrattunja on nousua 4,4 % ja vuoden 2025 toteumaan verrattuna nousu on 10,5 %.

Henkilöstökuluja on arvioitu 27,3 miljoonaa euroa ja ne ovat 57 % talousarvion toimintakuluista. Henkilöstökulujen nousu vuoden 2026 talousarvioon nähden on 954t euroa (+3,5 %) ja nousu vuoden 2025 toteutuneihin henkilöstökuluihin verrattuna on 2,5 miljoonaa euroa (+9,1 %).

Yleisen palkkausjärjestelmän mukaan määriteltyä viranhaltijan ja kuukausipalkkaisen työntekijän täyden työajan mukaisia peruspalkkoja tarkistetaan 2,2 prosentin yleiskorotuksella 1.2.2027 lukien ja yleisen palkkausjärjestelmän kokemuslisätaulukkoa tarkistetaan 1.2.2027 lukien 2,2 prosentilla. Ylimmän johdon palkkausjärjestelmään kuuluvan viranhaltijan peruspalkkoja tarkistetaan 2,4 prosentin yleiskorotuksella 1.2.2027 lukien. Yleiskorotusten vuoteen 2027 kohdistuva palkkainflaation osuus noususta on 2,8 prosenttia.

Muut toimintakulut kuin henkilöstökulut talousarviossa ovat 20,9 miljoonaa euroa (TA 2026 +5,5 %, Tot 2025 +11,2 %):

- Palveluiden ostoissa on nousua 3,6 %, mikä on 346t euroa (nousu 9,7 miljoonasta eurosta 10,1 miljoonaan euroon).

- Vuokrakuluissa on nousua 14,4 %, mikä on 0,4 miljoonaa euroa (nousu 2,7 miljoonasta eurosta 3,1 miljoonaan euroon). Nousuun

vaikuttavat Aninkaistenkatu 1:n valmistuminen ja toimitalon saneerauksesta johtuvat väistötilojen vuokraus muualta.

- Aineissa ja tarvikkeissa on nousua 1,8 %, mikä on 85t euroa (nousu 4,7 miljoonasta eurota 4,8 miljoonaan euroon).

- Annetuissa avustuksissa on nousua 0,6 %, käytännössä ovat samassa tasossa kuin vuonna 2026 ja 2025. Muissa toimintakuluissa nousu on 29,8%, mikä johtuu siitä, että seurakuntien siirtomäärärahoista on tehty käyttösuunnitelmien mukaiset budjetoinnit talousarvioon.

Käyttötalouden toimintakate on -35,4 miljoonaa euroa ja se heikkenee 0,6 miljoonaa euroa, 1,8 prosenttia (TA 2027 vs TA 2026). Vuoden 2025 toteutuneeseen toimintakatteeseen nähden heikennystä on 4,8 miljoonaa (15,8 %).

Pääluokittain valtuustoon nähden sitova erä talousarviossa on ulkoinen toimintakate ja alla olevat vertailut on tehty ulkoisilla toimintakatteilla (ulkoiset tulot-ulkoiset kulut). Toimintakattet ja niiden euromääräiset muutokset pääluokittain alla:

	2027	2026	erotus	muutos-%	TP 2025
Yleishallinto (PL 1)	-3 492 056	-4 313 225	821 169	19,0	-2 923 332
Seurak toiminta (PL 2)	-11 947 779	-11 126 153	-821 626	-7,4	-10 718 223
Yht seurak tehtävät (PL3)	-9 254 618	-8 853 903	-400 715	-4,5	-8 393 694
Hautaustoimi (PL 4)	-698 009	-734 424	36 415	5,0	-1 306 373
Kiinteistötoimi (PL 5)	-10 052 350	-9 788 180	-264 170	-2,7	-7 264 658
	-35 444 812	-34 815 885	-628 927	-1,8	-30 606 280

Yleishallinnossa toimintakate (tuotot-kulut) paranee vuoden 2026 talousarvioon verrattuna 821t euroa. Tähän vaikuttavia tekijöitä ovat: vuosi 2026 on vaalivuosi, mikä lisäsi toimintakuluja vuonna 2026 kaikkiaan 279t euroa. Yleishallinnossa on budjetoitu 440t euroa yleishallintoon ja eläkerahastomaksuihin liittyviä tuloja laskutettavaksi hautainhoitorahastolta vuonna 2027. Yleishallinnossa on lisäksi kolmen henkilön henkilöstökulujen vähennys. Vuoden 2025 toteutumaan verrattuna yleishallinnon toimintakate paranee 0,6 miljoonaa euroa.

Seurakunnallisessa toiminnassa paikallisseurakuntien määrärahoja korotettiin 5 prosenttia vuodelle 2027, samoin kuin vuonna 2026. Seitsemän seurakunnan suunnitelma siirtomäärärahojen käytöstä ja yhteisistä seurakunnallisista tehtävistä siirtyvien henkilöiden koulutusmäärärahojen budjetointi suoraan seurakunnille lisäävät vuoden 2027 seurakuntien budjetteja 332t eurolla. Toimintakate heikkenee 0,8 miljoonaa euroa vuodesta 2026. Vuoden 2025 toteutumaan verrattuna yhteisten seurakunnallisen toiminnan toimintakate heikkenee 1,2 miljoonaa euroa.

Yhteisissä seurakunnallisissa tehtävissä toimintakate heikkenee 0,4 miljoonaa euroa (4,5 %). Henkilöstökulut ovat nousseet vuoden 2026 talousarviosta vuoden 2027 talousarvioon 8,3 %, mikä on 0,5 miljoonaa euroa ja selittää kulujen nousun. Vuoden 2025

toteutumaan verrattuna yhteisten seurakunnallisten tehtävien toimintatuloissa on laskua 116t euroa (11,4 %) ja toimintakuluissa on nousua 745t euroa (7,9 %).

Hautaustoimessa on tarkistettu valtionrahoituksen muutosten ja Kirkkohallituksen uusien ohjeistusten perusteella maksutuottoja. Tällä hetkellä hautaustoimen maksuissa on nousua vuoden 2026 talousarvioon nähden 16,7 %, mikä on 367t euroa. Kulut ovat kasvaneet 11,3 prosenttia (331t euroa) vuoden 2026 talousarvioon nähden. Vuoden 2025 toteutumaan verrattuna hautaustoimen toimintatuloissa on nousua 697t euroa (37,2 %) ja toimintakuluissa on laskua 89t euroa (2,8 %).

Kiinteistötoimessa toimintatuotoissa on nousua vuoden 2026 talousarviosta vuoden 2027 talousarvioon 7,4 %, mikä on 512t euroa. Toimintakuluissa on nousua 4,7 %, mikä on 0,8 miljoonaa euroa (nousu 16,7 miljoonasta eurosta 17,5 miljoonaan euroon). Suurin nousu on vuokrakuluissa 13,5 %, mikä on 328t euroa. Palveluiden ostoissa on nousua 7 % (339t euroa). Henkilöstökulujen nousu on 0,6 % (33t euroa). Vuoden 2025 toteutumaan verrattuna kiinteistötoimen toimintatuloissa on laskua 186t euroa (2,4 %) ja toimintakuluissa on nousua 2,6 miljoonaa euroa (17,5 %).

Vuodelle 2027 on valtuusto vahvistanut kirkollisveroprosentin 1,20 prosentiksi. Seurakuntayhtymän kirkollisverokertymä oli 37,6 miljoonaa euroa vuonna 2025 ja vuodelle 2026 arvioitiin kirkollisverotuloja 38 miljoonaa euroa. Vuodelle 2027 arvioidaan kirkollisverotuloja 38,5 miljoonaa euroa.

Valtionrahoituksen tasoa leikkattiin 9,8 miljoonaa euroa vuosille 2026–2027. Seurakuntahtymän valtionrahoitus tulee uusien jakoperusteiden vuoksi laskemaan, laskuksi arvioidaan noin 0,3 miljoonan euron vähennystä vuoden 2026 valtionrahoituksen tasosta ja talousarviossa siihen on budjetoitu 3,1 miljoonaa euroa. Verotuskulut arvioidaan 550t euroksi. Kirkon keskusrahastomaksuissa on 1,9 prosentin (74t euroa) nousu. Keskusrahastomaksuja arvioidaan 3,9 miljoonaa euroa ja eläkerahastomaksujen osuus tästä on 1,9 miljoonaa euroa.

Rahoitustuottojen ja -kulujen nettotulo talousarviossa on 0,9 miljoonaa euroa. Sijoitustuottoja on arvioitu 1,7 miljoonaa euroa ja sijoituskuluja 165t euroa. Lainojen korkoja rahalaitoksille ja hautainhoitorahastolle on arvioitu 0,7 miljoonan euron verran.

Vuosikate on 2,5 miljoonaa euroa ja tilikauden poistoja on arvioitu 4,9 miljoonaa euroa. Vuosikate ei riitä poistojen kattamiseen ja tilikauden tuloksesta muodostuu talousarviossa 2,4 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Investointiesitykset
Yhteensä seurakuntayhtymän investointisuunnitelmaesitys vuosille 2027–2029 on 74,6 miljoonaa euroa ja kun tähän lisätään hautainhoitorahaston investoinnit 2,4 miljoonaa euroa, on suunnitelma yhteensä 77 miljoonaa euroa:

	seurakuntayhtymä	seurakuntayhtymä+hhr
2027	36 545 000 euroa	37 790 000 euroa
2028	25 430 000 euroa	26 470 000 euroa
2029	12 625 000 euroa	12 750 000 euroa

Suuria peruskorjauksia ja uudisrakennuksia vuodelle 2027 esitetään 33,9 miljoonalla eurolla ja pieniä investointeja 2,6 miljoonalla eurolla.

Tuomiokirkon peruskorjaukseen on valtion vuoden 2023 budjetissa kirjattu opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon alaan 4 miljoonan euron avustuskirjaus, jota saadaan 1 miljoona euroa vuosittain 2025–2028. Kirkkohallitus on niinikään myöntänyt Tuomiokirkon peruskorjaukseen 4 miljoonan euron avustuksen vuosille 2025–2028.

Hautaustoimen investointiesityksen loppusumma vuodelle 2027 on 4,7 miljoonaa euroa ja talousarvio- ja suunnittelukaudella 2027–2029 ne ovat yhteensä 6,2 miljoonaa euroa.

Kiinteistötoimen investointiesitys vuodelle 2027 on 31,7 miljoonaa euroa ja talousarvio- ja suunnittelukaudelle 2027–2029 investointiesitys on yhteensä 68,1 miljoonaa euroa.

Vuonna 2027 suurimmat investoinnit ovat: Tuomiokirkon peruskorjaus 12,4 miljoonaa euroa, Heinänokan uusi leirikeskus 6,7 miljoonaa euroa, toimitalon peruskorjaus 4,5 miljoonaa euroa, Pyhän Ristin kappelin peruskorjaus 8,4 miljoonaa euroa ja Piikkiön kirkon katon peruskorjaus 0,8 miljoonaa euroa

Hautainhoitorahaston investointiesitys vuodelle 2027 on 1,2 miljoonaa euroa ja talousarvio- ja suunnittelukaudelle 2027–2029 investointiesitys on 2,4 miljoona euroa.

Hautainhoitorahaston talousarvioesitys
Hautainhoitorahaston toimintatuotot ovat 3 miljoonaa euroa, ja ne ovat suunnilleen saman suuruiset kuin vuoden 2026 talousarviossa. Toimintakulut ovat 4,6 miljoonaa euroa ja kasvavat 3 % vuoden 2026 talousarvioon nähden. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on 2,7 miljoonaa euroa (58 %). Toimintakate jää miinukselle 1,6 miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminnan tuottoihin arvioidaan vuoden 2026 talousarvioon 4,6 miljoonaa euroa tuloja ja sijoitusoiminnan kuluihin arvioidaan 0,5 miljoonaa euroa. Nettotuotoksi sijoitustoiminnassa arvioidaan 4 miljoonaa euroa. Hautainhoitorahaston varainhoidossa olevien sijoitusten tuottoa tulevaisuudessa vähentävät seurakuntayhtymälle rakennusinvestointeihin myönnetyt ja tulevina vuosina myönnettävät lainat, joita varten sijoituksista on kotiutettu varoja, sekä Pernon asuintalojen korjausrahoitus.

Korkotuottoja seurakuntayhtymälle myönnetyistä lainoista on vuodelle 2027 arivioitu 626t euroa.

Rahoitustuottoja on yhteensä talousarviossa 4,6 miljoonaa euroa ja vuosikate on 3 miljoonaa euroa positiivinen. Poistoja on arvioitu 524t euroa ja tilikauden tulosarvio on positiivinen 2,5 miljoonaa euroa.

Esitys

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää hyväksyä Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän ja sen hautainhoitorahaston talousarvioehdotukset vuodelle 2027. Seurakuntayhtymän talousarvion ja investointisuunnitelman osalta talousarvioehdotuksesta pyydetään seurakuntaneuvostojen lausunnot, jotka palautetaan hallinto- ja talousjohtajalle, talouspäällikölle ja kirjaamoon viimeistään torstaina 16.10.2026 klo 15.00 mennessä ja jotka käsitellään yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessa 19.11.2026, jolloin talousarvio käsitellään toiseen kertaan.

Päätös

Esityksen mukaan.

162/02.00.01.00/2026

Yhteinen kirkkoneuvosto 19.11.2026

Esittelijä

Hallinto- ja talousjohtaja Patrik Nygrén

Esittely

Talousarvioesitys vuodelle 2027 käsiteltiin ensimmäisen kerran kirkkoneuvostossa 23.9.2026, jolloin se lähetettiin seurakunnille lausuntoja varten. Lausuntoihin on edellisessä kohdassa annettu vastineet.

Syyskuun käsittelyn jälkeen talousarvioon on tehty seuraavat muutokset:

- kiinteistötoimen henkilöstökuluja on tarkistettu, vaikutus talousarvion kulujen nousuun 153 000 euroa
- Piikkiön seurakunnan budjettia tarkistettu, vaikutus talousarvion kulujen nousuun 10 euroa
- Tuomiokirkkoseurakunnan menoerien suhdetta (henkilöstökulut vs. muut kulut) on muutettu enemmän strategian mukaiseksi, ei vaikutusta talousarvioon
- osalta seurakunnista puuttui 3-vuotissuunnitelmat ja toimintasuunnitelmat, nämä lisätty

Seurakuntayhtymän toimintakate heikkeenee muutosten vuoksi 153t euroa.

Toimintakattet ja niiden euromääräiset muutokset 2026–2027 pääluokittain ovat päivitysten jälkeen:

	2027	2026	erotus	muutos-%	TP 2025
Yleishallinto (PL 1)	-3 492 056	-4 313 225	821 169	19,0	-2 923 332
Seurak toiminta (PL 2)	-11 947 789	-11 126 153	-821 636	-7,4	-10 718 223
Yht seurak tehtävät (PL3)	-9 254 618	-8 853 903	-400 715	-4,5	-8 393 694
Hautaustoimi (PL 4)	-698 009	-734 424	36 415	5,0	-1 306 373
Kiinteistötoimi (PL 5)	-10 205 321	-9 788 180	-417 141	-4,3	-7 264 658
	-35 597 794	-34 815 885	-781 908	-2,2	-30 606 280

Vuosikatteeksi muodostuu 2,3 miljoonaa euroa ja tilikauden alijäämäksi 2,5 miljoonaa euroa.

Henkilökunnalle maksettavaan suorituslisään on käytettävä vähintään 1,1 % yleisen palkkausjärjestelmän piirissä olevan henkilöstön peruspalkkojen yhteismäärästä. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymässä kyseinen yleisen palkkausjärjestelmän palkkasumma on 18 646 845 euroa. Työsuoritukseen perustuvan suorituslisän summa on peruspalkkojen palkkasumman perusteella 205 111 euroa.

Esitys

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että

1. vahvistettavan suorituslisän perusteena oleva peruspalkkasumma on 18 646 845 euroa,

2. yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyy vuoden 2027 talousarvion.

Päätös